

Voorzitter,

Allereerst een woord van dank met alle waardering voor al onze medewerkers die keihard gewerkt hebben om deze begrotingsstukken stukken helder en prettig leesbaar op papier te zetten. In de voorbereiding op deze begroting hebben we ook de nodige technische vragen opgesteld met daarvoor ook onze oprechte dank voor de beantwoording en uiteenzetting.

Voor ons ligt de programmabegroting 2025 Meerjarenperspectief 2026-2028 voor onze gemeente Alblasserdam waarin moeilijke maar voor ons ook enkele onacceptabele keuzes worden voorgelegd. Met als overall doel voor 2025: een bezuiniging van 1,5 miljoen en voor 2026 verder nog structureel 3 tot 4 miljoen euro..

Als sociaaldemocraat heb ik moeite te accepteren dat we als land welvarender dan ooit zijn, maar dat we als gemeente te weinig geld krijgen (gezien onze afhankelijkheid van het gemeentefonds) om sport, cultuur, arbeidsmarkt en alles binnen het sociaal domein te bekostigen. Gemeentes hebben steeds meer verantwoordelijkheden gekregen, maar dat wordt niet door het rijk beloond. Wij staan het dichtst bij de inwoners en worden nu gedwongen te bezuinigen. De meest kwetsbare mensen gaan dat merken.

Want voorzitter, we vragen ons af waarom en waarop we nu moeten bezuinigen?

Als gemeente creëren we juist waarde in het dorp en alles wat je nu afbreekt komt niet meer terug. Bovendien hebben we als gemeente een voorbeeldfunctie en moeten we vooral in de stormachtige tijden alle zeilen bijzetten om koers te blijven houden zodoende betrouwbaar te blijven ten opzichte van onze inwoners en maatschappelijke partners.

In het bedrijfsleven is dan de redenering: vormt de geformuleerde prestatie een substantiële bijdrage aan de winst? Wij vragen ons als partij oprecht af: draagt deze begroting bij aan de speerpunten zoals die omschreven staan in het coalitieakkoord: Samen zijn we Alblasserdam?

De financiële confrontatie waar we nu voor staan is echter wel hard en weerbarstig:

Tussen 2005 en 2015 zijn de kosten van de jeugdzorg met 75% toegenomen. Daarna met ongeveer 53%. Ondanks de forse investeringen (van 2 miljard 2005 naar 3,5 miljard in 2015 en zelfs naar 8,1 miljard dit jaar) levert het systeem onvoldoende duidelijke verbeteringen op voor de kinderen die hulp nodig hebben. Voorzitter: dit wordt een onthoudbare situatie. Het huidige systeem houdt een "controlecultuur" in stand, waarin medewerkers veel tijd kwijt zijn aan het naleven van protocollen in plaats van aan directe zorgverlening. Volgens Ter Beek zouden de kosten beheerst kunnen worden door de bureaucratie te verminderen en de focus te verschuiven naar praktische, kindgerichte hulpverlening. ▪ *Lees: Kinderen van de Staat van Helèneter Beek en huil om wat we onze kinderen aandoen*

Wat moeten we dan wel doen?

Blijven investeren in kwalitatief goede zorg en wel in het lokale voorveld (met alle steun aan de Brughuis verbonden partijen, aan jongerenwerk zoals Jeugdpoint) maar ook in Burgerparticipatie (zoals o.a. buurtkracht) creëren we juist lagere kosten voor jeugdzorg. De echte besparingen zitten ons inziens in beperking van de zogenaamde duurdere specialistische/ residentiële jeugdzorg. Deze categorie behelst tussen de 30 en 70% van de totale kosten. En die bespaar je door- te blijven investeren in het voorveld. Ook door bestuurlijk lef, om risico's te lopen door **nee** te zeggen. Goede afspraken maken met partijen zoals huisartsen die verwijzingen naar dure zorg mogen doen. Maar vooral in te blijven zetten in een gezonde sociale structuur, wat ons dorp zo uitzonderlijk maakt aan

datgene wat we nu lokaal aanbieden aan mantelzorg-ondersteuning, rechtshulp, mediation bij buurt geschillen, ouder bezoek, eenzaamheidsbestrijding, hulp bij armoede en schulden.

Dus niet zoals u nu wilt voor 2025 fors te bezuinigen op de SWA, buurtaanpak/ ABC. Want deze inzet van zorgverlening is juist bedoeld om de veel duurdere en langdurige jeugdzorg te voorkomen, en dat bezuinigt u zomaar weg. Met een kreet als "oog blijven hebben voor elkaar" vinden we dit sowieso een verkeerde uitspraak omdat dit niet volledig opweegt tegen de maatregelen die in deze begroting vermeld staan.

U geeft daarbij aan: 'we gaan kritischer kijken naar het proces van normalisering en demedicalisering binnen de zorg'. Dit verbaast ons nogal omdat beide onderdelen al veel eerder kritische noten hadden moeten zijn in het te volgen beleid. Kunt u hierop reflecteren?

Vraag: Wat kunnen we verder leren van modellen van de aanpak vanuit andere landen?

- *Had u al eerder het IJslands model toegestuurd, maar ik lees dat Finland, Ierland en België enorm aan de weg timmeren. Met een combinatie van vrijetijd domeinen en jeugdvoorzieningen.*

Wij zullen een amendement indienen om de eerste opgelegde bezuinigingen van de SWA voor 2025 te reduceren met als doel met elkaar in gesprek te gaan om een afgewogen begroting voor de komende jaren te komen.

En natuurlijk zijn we in dit geheel afhankelijk van de GR DG&J die de kwaden van uitbesteding en schaalvergroting als het ware verenigt. Afhankelijk van de markt en ook een regeling waar we in overall te weinig zeggenschap en nog minder sturing op hebben. En voor ons zeer teleurstellend dat sowieso de GR voor 2025 niet inzet op gezamenlijke besparingen. Zij laten Alblasterdam mede zitten met een financieel tekort die onze inwoners keihard treffen. Dat vinden wij een kwalijke zaak. Vandaar dat wij hier een aanmoedigingsmotie voor willen indienen richting het college. Tegelijkertijd doen wij ook een oproep naar alle fracties binnen Drechtsteden om de inhoud van deze motie aandacht te geven.

Vraag: Wat is het plan op langere termijn richting 2026/2027, om in de GRen een wel gezamenlijke bezuinigingsoperatie voor elkaar te krijgen?

Waardering voor de ingezette maatregelen die u voorstelt ten aanzien de eigen organisatie/ bedrijfsvoering maar u geeft op pagina 87 aan dat u op de inzet van communicatie wil verlagen of op een andere wijze wil bekostigen? 125 K voor 2026 zien we staan.

Als we kijken naar de afgelopen periode zien we met name grote knelpunten op het gebied van communicatie en participatie in de diverse projecten (*zoals het meest recent het speelveld aan de Krabbescheer*). We zijn bezorgd dat het gevaar dreigt dat dit een structureel probleem gaat worden. Want hoe gaat u dit in deze context oplossen en in de ondersteunende processen tijdens lopende projecten borgen?

- Zo ook bij de Griend/ wat wordt het vervolg? Inwoners waaronder belanghebbenden, verenigingen en vrijwilligers wachten sinds 6 maart op een reactie bijvoorbeeld om met elkaar te praten om dit gebied te redden.

Nog een zorgpunt vinden wij de ondersteuning van gemeentelijke besturen waar we enorm zuinig en respectvol mee om moeten gaan. We concluderen dat u zich richt op de zogenaamde hoge risico's: Molenzicht en SWA. We hopen van harte dat de andere vrijwilligersbesturen ook uw aandacht/ gewenste ondersteuning krijgen in het proces van

verdere ontwikkeling en samenwerking. Kunt u hierop reageren hoe en wanneer u dit gaat aanpakken? Dit punt heeft voor onze een hoge prioriteit.

Ten aanzien van woningbouw/ nieuw gebouwde woningen (pagina 110) lezen we een ratio van 2.6 tov 7.5 wat refereert naar wat dit voor overige gemeenten behoort te zijn.

De voortgang van projecten gaat ook wel heel langzaam vinden wij wat wellicht ook een verklaring geeft van de eerder genoemde getallen. Want hoe staat het bijvoorbeeld met het Project Bedrijven locatie staalindustrieweg (wanneer kunnen we een concreet plan verwachten?)

De status ontwikkeling rondom het project Zuidelijk Havengebied en de locatie manege (wat niet eens benoemd wordt) gaan wat ons betreft (te) langzaam.

Het klinkt u wellicht niet onbekend in de oren maar bij elk project ijveren wij dat er volgens de maatstaven betaalbare koop en sociale huur woningen (dan hebben we het over tenminste 30%) gerealiseerd gaan worden. En inzet op meer mogelijkheden voor wonen ten behoeve van 24-35 jarigen. Omdat deze groep het langst moet wachten op passende woningen.

Daarnaast verwachten wij een actief gemeentelijk woonbeleid voor nog meer inzet van flex woningen voor een toenemend aantal alleenstaanden en senioren. Veel oudere mensen willen wel verhuizen, maar zien dat er niet of nauwelijks passende, kleinere woningen beschikbaar zijn die betaalbaar zijn. Het is daarom van groot belang om ouderen tijdig te betrekken bij het ontwikkelen van nieuwbouwplannen. Vraag: Hoe verloopt dit voor ons dorp?

Nog een aanbeveling aan dit college:

Naast een verbeterde inzet van communicatie is een gedegen inzet van burgerparticipatie. Dit zal het college mede helpen om het vertrouwen in dit bestuur/ politiek terug te vinden.

Het vertrouwen in politiek en overheid is tot een dieptepunt gedaald, is de sombere conclusie van recent [SCP-onderzoek](#).

Aan de ene kant voelt de burger zich gezien en gehoord. Aan de andere kant krijgt de gemeente een schat aan input en mogelijk nieuwe inzichten.

Je bereikt de mensen voor wie politieke besluitvorming geen gesneden koek is. 'De mensen die niet zo gemakkelijk aan informatie komen. Die niet zo snel naar een raadsvergadering gaan om in te spreken. Dat is nu precies die groep die zich vergeten voelt door de overheid.'

Wij zullen een amendement indienen om de eerste opgelegde bezuinigingen voor een optimale inzet van buurtkracht een halt toe te roepen.

Voorzitter, Deze begroting zet in op een bezuiniging waar we aan één kant niet omheen kunnen, maar zoals die nu is opgesteld is deze scheef en schept zij ongelijkheid in de hand ter faveure van economie en buitenruimte. De consequenties zijn groot. Daarnaast veroorzaakt deze begroting een negatieve impact op zowel de sociale infrastructuur als Brughuis gerelateerde organisaties in ons dorp.
